

Østengen og Bergo AS
Fred Olsens gt 3b
0152 OSLO

Trondheim, 24.07.2018

Deres ref.:
17554270

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2017/12891

Saksbehandler:
Inger Helene Sira

Vedtak om tillatelse til utsetting av 92 planter praktmarikåpe (*Alchemilla mollis*) – Østengen og Bergo AS v/ Ann Kristin Viken

Miljødirektoratet gir tillatelse til utsetting av 92 planter praktmarikåpe (*Alchemilla mollis*) jf. forskrift om fremmede organismer § 11 første ledd bokstav c.

Sakens bakgrunn

Det vises til søknad av 08.12.2017 fra Østengen og Bergo AS v/ Ann Kristin Viken om tillatelse til utsetting av praktmarikåpe som beplantning i park på følgende adresse: Brynjulf Bulls plass 2, 0250 Oslo (Eier - Statsbygg øst). Følgende oppgis i søknad:

Vitenskapelig navn	Norsk navn	Oppgitt utbredelse	Antall
<i>Alchemilla mollis</i>	Praktmarikåpe	Sør og Øst Norge, mest av Europa	92 planter

Formålet med utsettingen er å etablere en "robust og frodig beplantning i et belastet miljø". Søker opplyser at praktmarikåpe er en veldig vanlig plante i grøntanlegg, og at den er særlig verdifull for offentlige anlegg, da bladene dekker jorda godt og plantene krever lite oppfølging og skjøtsel. Den planlagte beplantningen blir i bed langs vegger i gårdstomt på baksiden av det gamle vestbanebygget. Det vil bli fast dekke på alle kanter, og ingen mulighet for plantene til å spre seg via grønne drag. Søker oppgir at nærmeste sted som kan potensielt ta skade av utplantingen er Hovedøya, som ligger 1,5 km unna. Søker opplyser at tidsrom for utsettingen er fra 01.05.2017 til 01.10.2020.

Lovgrunnlaget

Formålet med forskrift 19. juni 2015 nr. 716 om fremmede organismer (forskriften) er å hindre innførsel, utsetting og spredning av fremmede organismer som medfører, eller kan medføre, uheldige følger for naturmangfoldet, jf. § 1. Etter forskriften § 11 første ledd bokstav c, kreves det tillatelse for utsetting av landlevende planter oppført i vedlegg V, herunder omsøkte art, i

parkanlegg og andre dyrkede områder samt transport- og næringsutbyggingsområder. En utsetting av praktmarikåpe på omsøkt adresse må følgelig ha tillatelse fra Miljødirektoratet.

De miljørettslige prinsippene i naturmangfoldloven (nml) §§ 8-12 skal legges til grunn som retningslinjer i vurderingen, jf. nml § 7. Miljødirektoratet skal vurdere og fastsette de vilkår som anses nødvendige for å hindre uheldige følger for det biologiske mangfold, jf. forskriften § 15 fjerde ledd. Miljødirektoratet kan også føre tilsyn med at bestemmelsene gitt i eller medhold av denne forskriften blir overholdt jf. § 30. Vurderingen av om det skal gis tillatelse etter forskrift om fremmede organismer, skal ikke omfatte hensyn til plantehelse som ivaretas av matloven, jf. naturmangfoldloven § 32 tredje ledd.

Kunnskapsgrunnlaget

Praktmarikåpe er en 40-70 cm høy flerårig urt med aseksuell frøformering. Arten setter årlig store mengder frø som spres med vind og dyr. Planten stammer fra fjellområder i Øst-Karpatene, Kaukasus, Tyrkia og Nord-Iran og er innført til landet som prydblant og har økt enormt i popularitet i hager de siste par tiårene. Det har vært ekspansjon fra et utall spredningssteder fordi praktmarikåpe er blitt en av de aller mest brukte artene i offentlige parkanlegg. Praktmarikåpe har forvillet seg til skrotemark, vegkant og ulike åpne enger. Erfaringer fra Island og Færøyene tilsier at planten er vanskelig å bekjempe når den først har etablert seg i naturen. Artens hovedleveområder er kyst, konstruert mark og berg og ur (Artsdatabanken).

I Artsdatabankens Fremmedartsliste 2018 er praktmarikåpe (*Alchemilla mollis*) vurdert til å utgjøre svært høy risiko (SE). Dette er en endring fra høy risiko (HI) i norsk svarteliste 2012. Årsaken til endring er at påvirkning på truete arter er tillagt mer vekt denne gangen. Dette på bakgrunn av at arten har et stort invasjonspotensial i kombinasjon med en forventning om at den vil få middels store økologiske effekter ved at den etablerer seg og fortrenger andre arter, særlig i kulturmarkseng med sårbare/truete arter, men også i kystlynghei, boreal hei og beitemarker (Artsdatabanken).

Av naturverdier som kan bli negativt påvirket av den omsøkte utplantingen, er Hovedøya, som ligger 1,5 km unna utplantingsstedet. Hovedøya er et landskapsvernområde med plantelivsfredning. Hovedøya har kalkrik berggrunn, gunstig klima og få inngrep, som gir grunnlag for en rik og variert flora og fauna, med et stort antall rødlistede og sjeldne arter. Ekebergskrånningen og Bleikøya naturreservater ligger også i nærheten av tiltaket jf. Naturbase <http://www.miljodirektoratet.no/no/tjenester-og-verktoy/database/naturbase/>.

Miljødirektoratets vurdering

Kunnskapsgrunnlaget anses som tilstrekkelig i denne saken, jf. nml § 8, og nml § 9 (føre-var-prinsippet) kommer dermed ikke til anvendelse. Ettersom frøene spres både med vind og dyr, herunder fugl, har direktoratet grunn til å anta at spredning av praktmarikåpe over lengre distanser også vil kunne forekomme. Miljødirektoratet anser at denne spredningen vil kunne avbøtes gjennom vilkår i tillatelsen knyttet til håndtering av plantematerialet, jf. naturmangfoldloven § 12, og ved grunneiers forpliktelse til å opptre aktsomt 4 for å forhindre uheldige følger for det biologiske mangfold, jf. forskriften § 18 samt grunneiers tiltaks- og varslingsplikt, jf. forskriften § 19.

Basert på ovenstående vurderinger, anser Miljødirektoratet at utplantingen av 92 planter praktmarikåpe på Brynjulf Bulls plass 2 i, vil utgjøre lav risiko for uheldige følger for biologisk mangfold. Kunnskapsgrunnlaget som er lagt til grunn i denne saken, omfatter først og fremst Artsdatabankens risikovurderinger av den omsøkte arten, kartfestet informasjon i Naturbase, informasjon fra fylkesmannen i Oslo og Akershus, samt søkers opplysninger i søknaden. Dette

kunnskapsgrunnlaget er etter Miljødirektoratets vurdering tilstrekkelig, jf. naturmangfoldloven § 8, og føre var-prinsippet (naturmangfoldloven § 9) kommer dermed ikke til anvendelse i denne saken. Da tiltaket ikke påvirker naturmangfoldet i nevneverdig grad. jf naturmangfoldloven § 8, foretas det ingen nærmere vurdering av §§ 10-12.

Vedtak

Miljødirektoratet gir Østengen og Bergo AS v/ Ann Kristin Viken tillatelse til utsetting av 92 planter praktmarikåpe på adresse Brynjulf Bulls plass 2, 0250 Oslo (Eier - Statsbygg øst), jf. forskrift om fremmede organismer § 11 første ledd bokstav c.

Dette vedtaket kan påklages til Klima- og miljødepartementet innen tre uker etter at du har mottatt brevet, jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29. Eventuell klage sendes til Miljødirektoratet.

Hilsen

Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Yngve S. Svarte
avdelingsdirektør

Bjarte R. Heide
seksjonsleder

Tenk miljø - velg digital postkasse fra e-Boks eller Digipost på www.norge.no.

Kopi til:

Klima- og miljødepartementet Postboks 8013 Dep 0030 OSLO